

njem vloženega, ker je bil polom na borzi in je tudi slišal, da je Freund prizadet. Bankir ga je pa potolažil, da se ni nič bati in častnik mu je povse verjel. Freund je skušal še predzadnji dan denar vkupe spraviti, da izpolni dolžnosti. Pisal je vsem, od katerih je imel kaj terjati. Pokazalo se je pa, da ima premalo terjati od ljudij, in tudi so bili redki tisti upniki, ki so mu denar plačali. Tako je spoznal, da je polom neizogiben in končal si je življenje z revolverjem, da se izogne sramoti.

— **Zgubljena trgovca.** Na Dunaji sta se zgubila trgovca Ludovik Krendl in Arnold Brachfeld. Bila sta začela trgovati s šivalnimi stroji. Vzela sta na upanje mnoga blaga, a sedaj pa o njiju ni več sledu. Uradno se je ukazalo zapreti njiju prodajalnico.

— **Napad na hišno posestnico.** V Satonu je hišna posestnica Marička Breitholz prišedši domu našla nekega lepo oblečenega tujca v sobi, ki je ravno nekaj preiskaval po predalniku. Zagledavši gospodinja jo je prijel in davil, da se je nezavestna zgrudila na tla. Ko je mislil, da je mrtva, je pobral nekaj vrednostnih stvari in odšel. Čez jedno uro se je posestnica zavedla. Našla je v sobi gumb, katerega je odtrgala tatu. Pokazalo se je, da je gumb nekega prebivalca dotične vasi, katerega je bil tat poprej obiskal in ondu svojo slabo suknjo z boljšo zamenjal. Kdo je tat se ne more dognati.

— **Krvavi dogodek.** V Rimu je lahkoživec marki Delecinque obiskal neko damo, s katero je imel baje znanstvo. Nakrat se sliši iz sobe strel in gospa je ležala hudo ranjena. Marki pravi, da se je igral z revolverjem in se mu je sprožil. Policija mu ne verjame in ga je zaprla.

— **Morski volk v jadranskem morju.** „Agramer Tagblattu“, poročajo iz Komiža v Dalmaciji, da sta dne 1. novembra ujela ribiča brata Mijo in Andrija Mardesjič v tamošnjem pristanišču velikega morskega volka. Ta zver, samica tehtala je 300 kg ter je merila 3 m 80 cm. Ribiča sta spravila zver z velikim trudom v malem svojem čolniku na kopno. Seveda jima ni izostala izdatna nagrada.

— **Žaloigra v obitelji.** V mestecu Moravska Třebova hotel je tovarniški delavec Langer z oglječevim soparom zadušiti sebe, ženo in petero otrok. Vso obitelj našli so v nezavestnem stanju. Prihitevšemu zdravniku se je posrečilo obuditi siromake k življenju. Žena še popoldne ni prišla k besei. Zločinca so izročili kazenskemu sodišču.

— **Drzni roparji.** Poljski listi poročajo iz Varšave, da je po noči 8. t. m. ulomilo devet dobro oboroženih roparjev v občinski urad v Pinčicah (gubernija Petrokov). Roparji so zvezali občinskega pisarja in občinske stražarje, stanujoče v istam poslopju ter jih zaprli v občinski zapor. Potem so mirno razbili blagajno, pobrali denar in sploh vse predmete, ki so imeli količkaj vrednosti.

— **Utopljenec — v mlaki.** V sredo popoldne našli so v mlaki, katero provzroča potok della Tesa pod Katinaro, utopljenega moža. Ta mlaka je globoka nekoliko nad pol metra, široka pa nekoliko nad 2 metra. Dotični mož, kakih 55 let star, jako siromašno opravljen človek, je bržkone po naključju zdrsnil v mlako, kjer se je zadušil. Na lice mesta prišedša komisija izjavila je mnenje, da je bil utopljenec že kakih 16 ur v vodi, predno so ga našli. Utopljenca ni spoznal nihče od prihitevših ljudij. Truplo so odpeljali v mrtvnišnico pri sv. Justu v Trstu.

— **Skozi okno ustreljen.** V Sato-Ujhelyju na Ogerskem je nekdo zvečer pri večerji skozi okno ustrelil posestnika Spiegla.

— **Prijeta morilca.** V Ocsi na Ogerskem so prijeli gostilničarja Kovača in bivšega budimpeštanskega redarja Ivana Horvata, ki sta na sumu, da sta umorila srbskega živinskega trgovca Velkovića. Pri njiju so našli revolver, krvavo sekuro in mnogo denarja.

— **Ponesrečeni častniki.** V Varaždinu se je nenavadno veliko število ulanskih častnikov ponesrečilo. Poročnik Mayer pal je s konja in si strl čeljust, poročnik Ceccony je pal s konja in si zlomil dvakrat nogo, poročnik Sladovič je tudi pal s konja in si nogo zlomil. Nadporočnik Subiensi je pal s konja in dolgo ležal v nezavesti.

— **Samomor vojaškega novinca.** S tretjega nadstropja neke vojašnice na Dunaji je skočil te dni vojaški novinec Navratil. Stotnija se je bila ravno vrnila z vaje. Ker pa stotnik ni bil prav z vajami zadovoljen, je še v kosarni vežbal vojake za kazen. To pa Navratilu ni ugajalo, vrgel je puško proč in skočil skozi okno. Bil je takoj mrtev.

— **Delo blazneca.** V Montpelieru je živel 28letni kapitalist s svojo materjo in dvema postrežnicama. Te dni je nekaj podedoval, a zdelo se mu je, da je v dedščini prikrajšan. Zmešalo se mu je v glavi. Bil je silno razburjen. Ko mu je nekega dne prinesla juhe postrežnica, je začel kričati, da ga hoče zastrupiti, in je nanjo ustrelil z revolverjem. K sreči je postrežnica ušla. V tem je pa blaznec ustrelil svojo mater. Potem je stopil k oknu in streljal na ljudi. Ubil drugo postrežnico svojo, ki je hotela v drugo hišo klicati ljudi na pomoč in neko štiriletno deklico. Potem je ustrelil še jednega moškega. Dve dekleti je težko poškodoval. Žandarmerija je zaprla ulico, da niso mogli ljudje več k hiši. Ognjegasci so na to prišli z brizgalnico in ga tako prisilili umakniti se v hišo. V tem so žandarji udrli v hišo in ga prijeli.

— **Oropan trgovski potovalec.** V Sovanovcu v Srbiji so nekega dunajskega trgovskega potovalca blizu kolodvora ubili in oropali.

— **Iz ljubosumnosti ustrelil je na svojo ljubico.** Ano Šveko, dvakrat z revolverjem topničar Prikrat v nekem hotelu v Olumuci, potem pa sam sebe. On je bil takoj mrtev, ona je pa nevarno poškodovana.

— **Štirje roparji prijeti.** V Očarji pri Budimpešti so prijeli štiri ljudi, pri katerih so našli revolverje in mnogo denarja. Tujei nočejo povedati, kdo so. Sodi se, da so ubili in oropali bogatega svinjskega trgovca, katerega so nedavno našli ubitega.

— **Mladi morilci.** V Repšegu na Ogerskem so štirje dvanajst- do štirinajstletni dečki ubili petega, ker so se bali, da jih izda zaradi nekega nedovoljenega dejanja, katerega so storili.

— **Nesreča na mestni železnici.** V Clevelandu v Ameriki je dne 16. t. m. skočil z 200 čevljev visokega mostu v reko jeden vagon mestne železnice. V njem je bilo 30 ljudij. Nekateri so bili pravočasno iz vagona poskakali. Drugi so utonili. Drugi dan so 13 mrtvih iz vode izvlekli.

— **Pobegli kaznjenci.** Iz kaznilnice v Garsteinu pobegli so trije kaznjenci. Prežagali so debele križe pri oknih, in potem so splazili na streho in po strehi se plazili, da so prišli na pravo mesto, kjer so se po vrvi narejeni iz rjuh spustili doli. Jeden mej pobeglimi je bil vrvoplesec in je vaje plezanja po visočinah.

— **Ponarejalci denarja.** V Michelbachu so našli ponarejalnico srebrnega denarja. V tamošnjem mlinu so delali že dolgo denarje elektrotehnik Linsmeier, mizar Endlicher in več drugih. Vodja podjetju je bil omenjeni elektrotehnik. Vsi so stanovali in tudi jedli v mlinu. Imeli so jedno žensko, ki jim je kuhala in kupovala. Naredili in v promet spravili so že bili precej ponarejenega denarja. Žandarmerija je odpeljala ponarejalce k okrožnemu sodišču pri sv. Hipolitu.

— **Otrok zgorel.** V Medani na Goriškem je triletni otrok dobil v roke žveplenice in si ž njimi vžgal obleko. Niso ga mogli rešiti.

— **Nesreča.** Dne 9. t. m. zvečer o priliki proščenja, ki se je vršilo drugi dan pri Sv. Lenartu nad Veliko nedeljo na Štajerskem, so streljali tamošnji občani z možnarji. Ko je nabil Lenart Pintarič možnar in ga hotel nesti na mesto, da bi ga sprožil, pa ni pazil na smodko, ki jo je imel v ustih. Ista je pala na možnar, ki se je užgal in dotičniku del telesa popolnoma odtrgal. tako, da so se čreva in drobci videli. Komaj, da je sprejel sv. zakramente in zadnjo popotnico, par ur pozneje je umrl. Pozor pri streljanju, ker nesreča nikdar ne počiva!

— **Pobeg lev.** V Matleku je iz menežarije ušel lev in skočil na slona k drevesu privezanega. Slon je grozno zarjovel. Leva so morali ustreliti, ker so se bali, da uide v mesto.

— **Trikinska epidemija.** V Novi vasi na Potsdamskem je nad 20 ljudi zbolelo za trikinami. Vsi trdijo, da so kupili prašičjega mesa pri nekem mesarji. Pri mesarji se je zares našlo trihinasto meso. Mesar trdi, da je dal meso vseh prašičev ogledati, ki jih je zaklal in njega ne zadene nobena krivda.

— **Nesreča na železnici.** V Hatvanu na Ogerskem je zadel tovorni vlak v stoječ osobni vlak. Dva vagona je popolnoma zdrobilo. Jeden zavirač je težko poškodovan.

— **Razpok plina.** V Würzburgu je dne 18. t. m. bila plinova eksplozija. Pri tem je jeden delavec zgorel, dva policijsta bila sta hudo poškodovana.

— **Umorjenka.** Dvaindvajsetletno tujko nenavadne lepote, rodом Francozinjo, Ines Jules, našli so umorjeno v Rimu. V njeni sobi je bilo vse v največjem redu. Sodi se, da jo je zadavil dijak, katerega so zjutraj videli pri njej.

— **Potres** je bil 18. t. m. v Kalabriji na Siciliji. Škode ni posebne napravil.

— **Pes poštni sluga.** V Brattendorfu na Vrttembergem ima neki oštir pošto. Ta pošilja na železniško postajališče po pisma psa. Na železnici dajo zavita pisma psu, ki jih vselej zvesto domu prinese.

— **Življenje na železnici.** Ameriški bogatin Cuttler, ki ima na leto 180.000 gld. dohodkov, že živi celo leto samo na železnici. Najel si je od železnice do svoje smrti neki Pullmanov vagon, kateri je opravljen z vsem komfortom. V tem vagonu vozi se gori in doli po železnici.

— **Nesreča pri grajenju hotela.** V Montreuxu je pri zidanju hotela se podrl oder in je šest delavcev palo 35 metrov visoko. Pet je mrtvih, 1 težko poškodovan.

— **Avguštin Iturbide,** praukun nesrečnega mehiškega cesarja Iturbide, se odlikuje v Združenih državah po svojih škandalih. Imenujejo ga prince, in je tudi res, ker ga je cesar Maksimilijan, ki ni imel otrok bil, posinovil. Princ je že zapravil mnogo premoženja. Jedenkrat je bil v jedni noči zaigral 125.000 dolarjev, kar je že v Ameriki nekaj nenavadnega. Drugič je v klubu pobil vse steklenice in drugo posodo in plačal. Pri neki dirki je priložil zaušnico veljavnemu možu. Te dni se je sprl z jednim klubovim članom in ga nazivljal lažnika. Zaradi tega pride do dvoboja. O tem dvoboju se govori sedaj po vsem Washingtonu.

— **Morilec Holmes pred sodnijo.** V Filadelfiji se ima te dni zagovarjati morilec Holmes, kateri je 23 oseb umoril, preje pa vse dobro zavaroval. Holmes je jako predrzen zločinec in tudi pred sodnijo kot tak nastopil, odrekel je zagovarjanje, češ, da se bode sam zagovarjal. Porotnike in priče sprašuje tudi sam ter ima neko advokatsko spretnost, s katero pa nikakor nič ne upliva. V Filadelfiji se ima zagovarjati zaradi umora Pietzela, katerega je na dobro premišljeni način umoril in vse tako priredil, da bi odstranil vsak nasleddek umora. Holmesu ne bode njegova predrznost nič ko-

ristila, ker obtežljivo gradivo je zelo nakopičeno in ga tudi zelo znamenjuje, ker je imel tri žive žene. Študiral je zdravništvo in si pridobil znanosti bolj premeteno ljudi moriti. Ljudi prihaja k obravam zelo veliko, občne mnenje ga obsoja in ne bode utekel zasluženi kazni.

— **Tovarna se je podrla.** V Clyde v Ameriki porlo se je 90 čevljev zidu tovarne za bicikle in padlo na cesto. Več ljudi je bilo zasutih, dva bodeta najbrže umrla vsled zadobljenih ran, sedem je pa težko poškodovanih. Delavci so pred tovarno kopali jark in zato bil zid tako podkopan, da je padel. Stroji in delavci so padli v globočino ter s kopajočimi vred bili zasuti. Takoj so pričeli razvaline odkopavati in pospravljati in ljudi rešili iz opasnega stanu, ter zlekli lahko in težko poškodovane.

— **Veliki požari v Novem Jorku.** Dne 2. nov. nastal je ogenj v kleti neke hiše. Poslopje je bilo šest nadstropij visoko in bila v njem tovarna za izdelovanje potrebščin za peke. Škoda je 150.000 dolarjev. Pri požaru je delovalo 23 brizgalnic in dva vodena stolpa. Vročina je bila tako huda, da se je steklo oken sosedne hiše raztopilo. Drugi dan zjutraj ob 1 uri nastal je ogenj v šestnadstropni hiši. V tem poslopiju je stanovalo več družin, krojači so imeli svoje delalnice. Ogenj se je tako hitro širil, da predno so prišli gasilci na mesto, so bila že tri nadstropja v plamenu. Zgoreli so trije krojači in nočni varuh, več oseb je težko in lahko poškodovanih, ker so skakali iz hiše. Da ni več oseb ponesrečilo gre zasluga policiji, ker je ta udrla v gorečo hišo in prebivalce na ulico stirala. Do tretje ure zjutraj so bile vpepeljene tri hiše in ogenj je bil potem omejen po velikem naporu gasilcev. Velika nevarnost je bila še za druge hiše ker je bril močen sever. V teh hišah je bilo 30 delalnic in je škode na blagu 15.000 dolarjev, skupna škoda pa znaša nad 100.000 dolarjev, katera je pa komaj za polovico zavarovana. Malo minut pred 9. uro 4. t. m. zvečer je nastal ogenj v sedemnadstropnem poslopiju neke hiše. V tem poslopiju je bila v pritličnih prostorih neka banka, v ostalih prostorih hiše pa razne tovarne. Nasproti tega poslopja je pa bila hiša druge banke, obe ti poslopiji sta le še razvaline, poleg teh pa so pogorele še tri hiše. Plamen je švigal blizu 75 čevljev visoko. Oddanih je bilo šest pozivov na različne postaje gasilcev. Gasilci so delovali zelo marljivo in bili ne le hrabri temveč celo predrzni. Ko se se podrle stene gorečih hiš so bili gasilci v zelo velikej nevarnosti, poškodovanih je 25 gasilcev več ali manj. Ljudi je bilo zelo veliko na pogorišču in so imeli policaji obilo opraviti z odganjanjem, da ni kdo ponesrečil, tudi so policaji imeli obilo posla z odganjanjem stanovalcev bližnjih hiš ker se je bilo bati, da se ogenj tja razširi. Škodo cenijo na tri milijone dolarjev, mnogo vrednostnih listin je v ognjevarnih blagajnic.

— **130 žrtev električne železnice.** 17letni mladenič je bil 130. žrtev električne železnice dne 1. t. m. zvečer v Brooklynu. Josip Brehends je hotel iti čez ulico, ker ga je dohitel z veliko hitrostjo vozeč voz električne železnice in bil povozen. Motorman ni mogel voza ustaviti, da si je uporabil zavoro in tok elektrike odstavil. Nesrečniku so kolesa voza obe nogi skoraj odtrgale, ležal je nekaj minut na tleh in zelo kričal vsled bolečin. Takoj se je zbralo na tisoče ljudi in ti bi motormana in kondukterja dobro pretepli, da ni policija bila kmalu na mestu in tej je še došla pomoč, na kar so zbrane ljudi razgnali. Nesrečnega Behrendsa so pripeljali z ambulanco v bolnišnico, kjer je kmalu potem umrl. Motormana in kondukterja so zaprli. Vozovi električnih železnic kljubu predpisov hitro vozijo, ne kontrolira jih nikdo in kako tudi, ker ima brooklynski župan obilo denarja naloženega v tem podjetju in gre to za njegov dobiček. Da bi taka podjetja prav občutljivo kaznovali za vsako žrtev bi bilo najboljšo, ali kapitalisti imajo vsa sredstva v svojih rokah in si lahko marsikaj zoperpostavnega dovolijo, ako gre za njih koristi.

— **Dva morilca so obesili.** Dne 29. oktobra ob 11 uri sta bila obešena morilca Davis in Schmidt iz Albany County v Ameriki. Davis je dne 18. maja še ne 6 let staro May Shannon iz Cohoes zvabil od hiše starišev s slaščicami. Na samotnem kraju na polji je lopov deklico oskrnil, potem jej vrat prerezal in truplo vrgel v potok, katero so nekaj tednov kasneje našli. Schmidt je zaradi par dolarjev umoril vpokojenega Filipa Ritchmeyerja. Schmidt je vedel, da je stari mož prejel 40 dolarjev pokojnine, zvabil ga je iz hiše, rekoč mu, da ima njegov gospodar nekaj važnega govoriti z njim. Na potu je ustrelil starega moža, njegovo truplo pa skril v grmovje. Njegov plen je znašal le 15 dolarjev, zaradi tega se razjezil in napil, a v pijanosti se izdal. Prejela sta oba zasluženno kazen.

— **Bodočnost ameriških delavcev.** Pri narodnem izgojevalnim kongresu v Atlanti je prečital profesor Slaton spomeniški spis predsednika višje šole Browna. V njem se navaja, da življenje spodnjih razredov ljudi v Ameriki gre vedno bolj rakovo pot, in da temu propadanju ne sbođe konca, ako se delavsko ljudstvo tudi potisne na nizko rtopinjo kitajskih delavcev, treba bode storiti v to odločne kake. Pisatelj spisa odobruje delavske organizacije, katere se potegujejo za višji zaslužek in pravi, ako se tovarnarji izrečejo, da ne morejo plačevati višjih zaslužkov, naj pa zaprosijo svoja podjetja in prepuste obrtniško polje drugim, kateri se bodo zamogli tako urediti, da bodo plačevali delavcem boljši zaslužek. Otroke naj se sili vzgojevati do 16. leta. Zvezni komisar je ugovarjal tem nazorom, češ sredni stan postaja vedno bogatejši, položaj dolavcev se zboljšuje, tim bolj ko so ti izobraženi. Dokazano pa je, da srednji stan propada, proletarijat narašča in vedno glasneje kriči po zaslužku in kruhu.

— **Skakalec raz most ponesrečil.** Patrick King Callahan, znan pod imenom „King“ Callahan, ameriški profesionalni skakalec raz most, je skočil raz Poughkeepsie most, 212 čevljev globoko v Hudson in se tako hudo poškodoval, da je umrl.

— **Po telefonu se je hotel ženiti.** Te dni so pridržali na Ellis Island v Ameriki 24ltno čedno Nemko z tremi otroci, ker nima moža. Albert Corri iz Chikage bi pa rad vzel v zakon Katarino, zamenjal je z njo sliko že ko je bila še na Nemškem. Katarina pa nima denarja, Corri pa ne more sem ponjo priti. Vprašal je naseljevalnega komisarja, ako se ne more s Katarino poročiti po telefonu. Komisar je odbil to vprašanje in se izrekel, da jo bodo nazaj na Nemško poslali.

— **Mati dveh otrok umrla gladu v Ameriki.** Hildo Hulberg, 29 staro vdovo, katera je stanovala s svojima dvema malima otrokoma na Hamilton v Brooklynu v Ameriki so našli 28. oktobra v siromašnem stanovanju mrtvo. Vsled vednega jokanja otrok so sosede s silo vlomili v stanovanje. Dokazalo se je, da je sirota umrla vsled gladu. Kar je nesrečnica sama prisluzila; je dala za najemnino in kupila uborno hrano za otroke, za njo pa ni nič ostalo. Ta žena nima nikakih sorodnikov tukaj. Otroke so izročili družbi za varstvo otrok, kjer jih bodo vzgojali za trpine, truplo nesrečne matere, katera se je žrtvovala za svoje otroke, pa bodo dejali v veliko grobišče, katero je pripravljeno za siromake. Tako končujejo siromaki v deželi, kjer je toliko neizmernega bogastva. O ti ljubi „red“ na jedne strani poginjajo ljudje gladu, na drugej pa ne vedo kako bi se zabavili in denar zapravili in to vse v „fien de sciele“!

— **Našemljeni roparji v gostilni.** „Roke kvišku!“ S temi besedami sta vstopila dva našemljena moža v gostilno Michaela Neila, v Novem Jorku. Točaj Lynch, kateremu je ta klic veljal, ga ni poslušal. Ni hotel ubogati povelju napa-

dovalcev, na kar je jeden teh na njega ustrelil, a zadel ga ni. Krogla je razbila ogledalo za pivno mizo. Hkrati sta zagledala lopova tudi strojevodjo Avgusta Schönheima, kateri je bil v gostilni; jeden roparjev mu je nastavil revolver pred glavo, drugi pa zopet velel točajju, da vzdigne roko kvišku, kar ta zopet ni storil. Roparja sta se zaradi tega tako razjezila, da sta iz žepov potegnili železne droge in pričela Lyncha pretepati. Schönheim je hotel točajju pomagati, ali jeden roparjev ga ustrelil v stran života. Lynch in Schönheim sta kričala na pomoč, ali nihče ju ni čul. To upitje pa je lopove še bolj ujezilo in sta tem neusmiljeneje po njih bila in sicer tako dolgo, da sta nezvestna padla na tla. Lopova sta na to ubežala in ničesar uplenila. Policaj je kasneje našel na tleh v krvi Lyncha in Schönheima, ta dva sta mu povedala, da sta lopova ubrala pot proti kolodvoru; policaj ju je tla zasledoval, a nikogar vjel. Schönheima in Lyncha so potem prepeljali v St. Mary bolnišnico, poslednjega so obezali in pustili iti na stanovanje. Schönheim pa je nevarno ranjen, a vendar upajo zdravniki, da okreva. O lopovih pa nima policija nikakega sledu.

Loterijske srečke.

V Brnu dne 20. nov. t. l.: 33, 62, 45, 6, 70.

Na Dunaji dne 16. nov. t. l.: 9, 52, 88, 75, 16.

V Gradci dne 16. nov. t. l.: 58, 74, 28, 7, 54.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 15. nov. 1895. Pšenica gld. 8 — kr., rž gld. 7 60 kr., ječmen gld. 6 50 kr., oves gld. 7 — kr., ajda gld. 8 — kr., proso gld. 6 50 kr., turšica gld. 6 50 kr., leča gld. 12 — kr., grah gld. 12 — kr., fižol gld. 14 — kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Ravnokar je izšla v zalogi J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani

Velika in Mala

PRATIKA

za prestopno leto

1896.

➡ Samo tista je prava J. Blasnikova „Pratika“, ki ima na prvi strani podobo sv. Jožefa, kot uradno potrjeno varstveno znamko.